# GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunátória.

**Anulu XXXIII.**

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

**Nr. 25.** **Brasiovu 9 Aprile 28 Martiu** **1870.**


MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

## Telegram'a

„GAZETEI TRANSILVANIEI".

**Vien'a** 8 Aprile 8 óre sér'a, sositu 11 óre 5 min. nóptea.

„Formarea cabinetului stagna, stà pe locu. Potocki tractéza cu conducatoriulu autonomistiloru Rechbauer. Cam'era deputatiloru adresa. Cas'a domniloru a primitu resolutiunea pentru sustienerea constitutiunei. Senatulu imperiale s'a amanatu." —

## Academi'a romana!

Animele barbatiloru celoru, cari se luptara de decenie incóce pentru provederea natiunei romane din monarchi'a cu una academia de drepturi, care se formeze aparatori drepturiloru si dorintieloru ei, voru salta de bucuria, luandu in cunosciintia, ca comitetulu „Asociatiunei romane trans. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu a luatu problem'a infiintiarei acestei academie in mane competinte si resolute spre ai da una seriósa si neamanabile resolvare! Gratia si onóre barbatiloru, in peptulu carora sacrulu focu alu binelui natiunei a mistuitu tóte pedecele amanatórie!!!

Éca pasulu! Se lu binecuventamu, intempinandulu cu tóta resolutiunea la sacrificiu, dandu lumei dovada, ca ne simtimu necesitatile cele mai urgente si scimu sacrificá pentru suplinirea loru, scimu a ne entusiasma pentru a ne liberá mai antaiu junimea din sclavi'a crescerei de dupa usile straine!:

## „Propunere.

Considerandu, ca absolut'a necesitate de a infiintiá in monarchi'a austriaca una academia romana de drepturi, s'a simtitu de multu, si se simte totu intinsu si totu mai tare de catra toti romanii din monarchi'a acésta, si ca prin urmare public'a opiniune a romaniloru cere imperativu infiintiarea unei asemene academie, acéea dar' trebuie se se infiintieze;

considerandu, ca academi'a romana de drepturi are de a servi cá unulu din cele mai apte midiulóce spre promovarea literaturei romane si a culturei poporului romanu;

considerandu, ca asociatiunile romane din Transilvani'a, Aradu si Bucovin'a au de scopu tocma promovarea amintitei literature si culture, si de datorintia imbraciosiarea tuturoru midiulóceloru ducatóre la acelu scopu;

considerandu deci, ca disele asociatiuni suntu in linî'a prima chiamate, de a conlucra spre infiintiarea unei academie romane de drepturi in monarchi'a austriaca, mi iau voia a propune:

1. Cá comitetulu asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu mai antaiu se recunósca si se enuncia prin conclusu de absolutu necesaria infiintiarea unei academie romane de drepturi in monarchi'a austriaca.

2. Cá comitetulu acesta se se privésca chiamatu, a lucra din tóte poterile si pe tóte calile legali spre infiintiarea disei academie si a reporta apoi la cea mai de aprópe adunare generale a asociatiunei despre toti pasii sei, facuti in caus'a acésta, si a cere dela acéea, — findu de lipsa — incuviintiarea loru si a celoru ce va mai avé de a face dupa acéea.

3. Cá comitetulu acesta se esmita din sinulu seu o comisiune statatória din patru membrii, care cu privintia la tóte impregiurarile si relatiunile romaniloru austriaci se elucre fara intardiare program'a, statutele, dupa care si pe temeiulu carora se ar' poté infiintiá dis'a academia si se substerna acestea comitetului spre desbatere si intrebuintiare.

4. Cá acestu comitetu se comunice tóte concluesele sale privitórie la obiectulu acesta celoralalte dóue asociatiuni sorori din Aradu si Bucovin'a, poftindule la una contielegere si conlucrare uniforma pe calea corespondintiei, cá cu poteri unite cu atâta mai usioru se se ajunga scopulu spre indestulirea si multiamirea tuturoru romaniloru din monarchi'a austriaca.

Sibiiu in 5 Aprile 1870.

Iacobu Bologa,
membru alu comitetului."

Acésta propunere de celu mai bunu auguru se facù in siedinti'a comitetului Asociatiunei trans. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, tienuta in **27** Martiu:

Dupa o desbatere a acestei propuneri atatu formala, catu si materiala de totu seriósa, la carea se impartasira mai toti membrii comitetului presenti, s'a conclusu:

„Se se trans. una unei comisiuni statatórie din cinci membrii ai comitetului, care va avé a-si da opiniunea sa asupra aceleia catu mai curendu, intr'o siedintia a comitetului estraordinaria. De membrii ai acestei comisiuni s'au alesu dd. consiliariulu aulicu Bologa, consiliariulu gubernialu Dunca, advocatulu Dr. Nemesiu, advocatulu Dr. Racuciu si redactorulu Cristea."

Asteptamu, cá comisiunea se apretiuésca tóte punctele propunerei, care e scósa din anim'a tuturoru romaniloru, cá Minerva din crerii lui Jove.

Cu Asociatiunea romana in frunte, cá antesemnana, academi'a romana de drepturi -si póte lua inceputulu in celu mai aprópe viitoriu.

Ceea ce s'a primitu in comitetulu filiale alu Asociatiunei din despartiementulu Brasiovului, compusu dupa regulare, cá prin midiulocirea agentieloru de prin tóte satele se se adune cate unu cruceriu voluntariu de fiacare sufletu romanu pe anu, tocma pentru necesitate cá acésta a natiunei, voru primi, regule! si celelalte comitete; si atunci natiunea va fi capitalulu, ér'banulu romanului va sustiené academi'a. Unu singuru milionu de cruceri aduce pe anu 10 mii fl. Dar' 3 milióne?! dar' inca 12? Éca fontana, din care pe rondu ni se potu implini tóte golurile institutéloru.

Regularea Asociatiunei ne a pusu in stare a aduna regulatu, cu inlesnire si pe intrecute prin agenture acestu denariu. Éca dificultatea infiintiarei academiei dispare. Bucurative june generatiuni romane, ca dorinti'a vóstra se póte implini!

Avemu tare credintia in resolutiunea barbatiloru nostri, ca implinirea ei nu se va mai amaná dela tómn'a.

Se apropia tocma septeman'a patimeloru. Inviarea si viéti'a sosesce numai dupa sacrificiu, dupa patime! Amu nutritu cu denariulu nostru seculi intregi si amu ingrasiatu pe antagonii nostri politici! Se nu mai amanamu a ne sacrifica denariulu si pentru noi, pentru nationalea crescere a tenerimei nóstre, care ferita de crescerea de dupa usia, ferita de vérg'a magica de a renega interesele natiunei sale dupa sementi'a aruncata de crescerea straina si omoritória de orgoliulu nationale, se se inaltiè in vatr'a institutéloru nationali la demnitatea civica, crescundu intr'o céta de angeri aparatori ai prosperitatii poporului, ai patriei si ai statului! Numai asia vomu restabili si concordi'a intre sororile natiuni. Pana atunci n'avemu base, n'avemu casa, n'avemu mésa respectate de óspeti.

Nu mai póte fi sufletu atatu de negru, care se cutezé a trage la indoiéla urgent'a necesitate a infiintiarei acestei institutu; pre candu fruntasii natiunei nóstre pledara si miscara tóte petrele inca incependu dela 1 Septembre 1849 spre a estórce infiintiarea lui. Martori suntu deputatii natiunei, cari petitiunara atunci la minist. de cultu in Vien'a; martore suntu romanescele si parintescele cuvinte ale Esc. Sale par. metropolitu Andreiu br. de Siaguna, adresate catra ministru Kuhn in 9/21 Dec. 1850 pentru absolut'a si urgent'a necesitate a infiintiarei unei **universitati** pentru romani, cá conductoriu in fruntea deputatiloru; martora si tenuitatea nóstra, care provocá inca atunci a refugi la banulu nationale, numai se nu amanamu cu inceputulu redicarei ei; martoru e repausatulu metropolitu Alecsandru Sturdiu de eterna memoria, care rogatu a aderatu la propunere; martoru repausatulu regeneratoriu Simeone Barnutiu, care in etate matura se supuse studiului juridicu, numai cá se póta prelege in academi'a romana. Amutiescu dinaintea atatoru auctoritati, cari facu si istoriculu asteptatei infiintiari a acestui institutu, care lu vomu reimprospeta.

Asia! numai funtanele de ajutória se le cautamu si se le folosimu cu totii: Ce e mai multu decatu o piscatura de purece si pentru una comuna romana a se obliga, ca va contribui pentru institute nationali cate 100, 50, 10, 5 fl. pe anu in restimpu de 10 ani?! Dar' cati privati romani cu zelu si cu durere n'ar face si ei acésta, pe lunga banulu anuale, si mai multu? Si avendu sum'a de 15 mii pe anu apromisa prin obligari, nimene nu ne póte denega vóiea a incepe cu institutiunea academica inca la tómna, si in 4 ani succesivi amu avé si capitalu si interese, incatu amu poté trece la infiintiarea de alte scóle urgente si pentru crescerea secsului frumosu, ma si pentru artile frumóse, teatru s. a.

Amu servitu noi, parintii si strabunii nostri, pana ce cadea cá boulu obositi pe brazda! cate una **suta dile de lobagia** pe anu! De ce se nu ne legamu inaintea Ddieului parintiloru nostri in septeman'a patimeloru, ca vomu lucrá numai una di pe anu in numele lui, — toti dupa lucrulu conditiunei loru — pentru binele nostru si alu fiiloru nostri, pentrucá se ne ferésca de a mai cadé in sclavia si in ignorare séu despretiu — si de a pati sermanii cá miserii Tofaleni! — Éca si una alta funtana, numai caldur'a de anima si zelulu impreunatu cu actiune si abnegatiune se nu recésca la intempinarea unei séu altei dificultati, fara cari nemica nu se póte intreprinde, nici chiaru petrecerile.

Asia se salutamu cu totii acésta iniciativa a

venerandului comitetu alu Asociatiunei etc. prin oferirea conlucrarii si a sacrificiuloru nóstre! Redactiunea intra din minutulu acesta in servitiulu comitetului Asociatiunei romane. Demanda Preaveneratele si vomu sacrifica restantele poteri urgentii opului inceputu; intrandu totudeodata intre tóte clasele enumerate de contribuiri cu tóta familí'a. Ddieu se ne ajute!!! —

## Barbarismu *).

Tóta lumea civilisata s'a luptatu si se lupta contra torturelóru, in multe locuri cu efectu, — dara la noi in Transilvani'a decurge barbarismulu si acuma cá in secluluí trecutu, desfatanduse in torture prin dictari'a boteloru, — ce, nu de multu, se dicu a fi sterse prin diet'a.

La Olpretu cu ocasiunea asentarei in 25 Februariu a. c. unu june romanu mergea pe drumu nepasatoriu, fiindu pucinu — cam traitu, — candu de odata eră se se urce pe elu o careta cu doi cai, — in care siedea comodu marele solgabiréu din cerculu Surduculuí Válya Ferencz. — Junele cá se scape de periculu amenintatoriu — ei prinse caii de frene, — lasandui, dupace a feritu din antea loru — a-si continuá calea.

Junele s'a infaciosiatu inaintea comisiunei asentatórie si dupace a esitu afara, — fara a fi intrebatu ceva, fù trasu diosu de adjunctulu judelui cercuale din Osiorheiulu romanu — de Keresztesi Béla, si batutu cu 28 bóte de catra doi insi de dóua laturi. — Acésta scena s'a intemplatu inaintea celoru trei cercuri, — inaintea localitatiei comisiunei asentatórie.

Asemenea barbarismu a comisn adjunctulu susamintitu in mai multe ronduri, dara deosebi in tómna espirata — a batutu pe unu omu din Antesiu cu bóte intru atata; catu, dupa cum se afirma, la trei dile a si muritu, fara de a fi adjunctulu luatu la respundere, — preotulu localu de si e unu barbatu aptu — la inmormentatu.

Totu acestu furibundu barbaru — fara sufletu si Dumnedieu, esindu odata din Desiu, — fara nici o causa a atacatu pe toti ómenii intelniti pe cale, plesnindui cu sbiciulu preste obrazu — intru atata, catu unu omu din Calu'a a fostu se orbésca — plesnindulu preste ochi — dela napaditu sangele.

Válya Ferencz jude cercualu in cerculu Surducului inca se produce adese ori cu astfeliu de torturi barbare, — uitanduse cu sange rece si surisu pe budia, se desfatéza la dictarea boteloru, — si asia maltratéza si batjocuresce poporulu.

Acestea suntu fruptele suprematiei unguresci, si ale dualismului de adi? — Ast'a e respectarea de legi. Acest'a e simtiulu de umanitate si libertate? Civilisarea cu batai si torture nu e europeana! — —

Olpretu 26 Febr. 1870. Horia.

*) De si mai tardiu impartasimu si aceste date. D. Dr. Hodosiu, vedemu, ca a interpelatu in dieta pe min. de interne pentru astfeliu de torturi barbare, intemplate in comit. Clusiu prin judele proc. Sipos. — R.

## Alta umanitate de besericani.

Dela Muresiu Santu-An'a nise scrie despre o tractare cu poporulu cu totulu desolata, ma ostila vietiei, din comun'a M. Santu-An'a. Faptulu nenorocirei e urmatoriulu:

Beseric'a reformata din Muresiu-Osiorheiu avea de facutu gatulu asia numitu alu San-Georgiului. Mai multi ómeni din comun'a M. St.-An'a fura condusi a lucrá la gatu pe diurna fiesa. Lucrandu o septemana, dumineca mergu sermanii ómeni se-si primésca pretiulu sudoriloru. Plenipotentiatii la conducerea acestui lucru, maghiari reformati il respinsera, dicundu, ca nefiindu finitu lucrulu prin pornirea ghiaciei se póte se se nimicésca totu ce s'a lucratu, si beseric'a maghiara reformata póte suferí dauna indoita; deci nu le voru solví, pana ce voru finí lucrulu. Ómenii pretinsera simbri'a, inse denegandulise perfracte, se dusera fara voia la gatu si reincepura a lucrá si duminec'a. Ploi'a curgea inca din diu'a trecuta, ghiaciea suptianduse se porni si aruncá pe lucratori de odata sub gatu (iazu). Cu mare nevoia si periculu esira, cari cum putura cu tunsionati si isbiti de sloii de ghiacie; pe unulu lu trasera cu funea, ér' unulu nici ca se mai afla pana in diu'a de astadi. Caus'a acestei nenorociri o pórta curatorulu besericei reformate din Muresiu-Osiorheiu, ca-ci cu vreo dóue minute inainte de nenorocire, esindu la faci'a loculni, a disu, ca aici se va intemplá o nenorocire mare, fara se fica atenti pe lucratori la periculiu, ce se afla in pornire, afara de aceea, ca bietii fura siliti a lucru dumineca fara voi'a loru. Asia tractéza si besericanii maghiari pe bietulu nostru poporu. Preutulu.

## Pest'a 1 Aprile 1870.

„Famili'a“ are adi serbatória! asia scrie „Famili'a“ in Nr. seu de adi! si intru adeveru are totu dreptulu a unui serbatória a „Familiei“ diu'a acéea, in care a triumfatu (in Pest'a — residentí'a „Familiei“) ide'a nascuta de dens'a, despre necesitatea infiintarei unui teatru nationalu; — are totu dreptulu a se mundri, ca debil'a-i voce nu a resunatu in desiertu! Nu potu inse sci dau dreptu „Familiei“ candu dice, ca ide'a emisa de ea a fostu, este si va fi ide'a natiunei intregi! pentru ca natiunea nu e inteligentí'a din Pest'a, natiunea cá atare inca nu s'a dechiaratu; mai incolo pentru ca de si e adeveratu, ca „teatrulu este o adeverata scóla de cultura nationale“, dupa cum scrie totu „Famili'a“ de astadi; si acestu adeveru nimene nu lu póte si nu lu va contestá — totusi cea mai mare parte a natiunei, poporulu intregu nu póte se consentia cu „Famili'a“, pentru cu elu nici una data nu -si va castigá cultur'a prin teatru! si cine, care clase de cetatiani are la noi mai mare lipsa de cultura decatu poporulu? Inteligentí'a cu cultura inalta, cu teatru nationalu, — si poporulu fara scóle, fara cea mai pucina cultura, datu si lasatu préda celoru culti si sireti! Cum póte cugetá „Famili'a“ ca ide'a ei, triumfulu ei va multiumí si insufletí pre poporu? Eu lu asecuru, ca de ar' sci poporulu, ce face pre „Famili'a“ se serbeze diu'a de astadi“, elu s'ar imbracá in doliu, elu ar' plange vediendu, cu fii esiti din sinulu lui au uitatu de lipsele parintiloru si ale rudeloru loru, nu audu tipetele si vaietele lorn din intunerecu si se ingrigescu numai de placeri si desfatari!

Poporu romanu, imbracate in doliu candu vei vedé corpulu natiunei tale descultiu si in camesia numai, punendu cilindru de metase pre capu si tragundu manusi de pele lucia pre mane!

Asia s'ar privi corpulu natiunei romane de dincóce de Carpati, candu s'ar implení dorití'a „Familiei“, cá templulu Thaliei romane in curendu, se se inaltie, cu scaderea institutelóru cerute de prim'a necesitate. —

Imbracate in doliu poporu romanu, cu fii tei se sciu insufletí mai tare pentru unu teatru, decatu pentru usurarea suferintiei! Sub astfeliu de impresiuni amu cetitu cu despre serbatóri'a „Familiei“!

Poti fi mundra „Famili'a!“ ca ti-a succesu a trage dupa tene cea mai mare parte a inteligentiei romane din Pest'a pre cale retacita! si acuma poti avé si prospectu, ca secuestrulu, ce ai pusu pre comedi'a „secretulu“ lu vei puté redicá catu de curundu!

Ai tóta dreptatea se te mundresci, numai se dè Dumnedieu cá fapt'a dumuitale se nu o póta numera posteritatea intre cele herostratice! — P.

## — Despre incercarile clubului

nationale dela diet'a a tracta cu stang'a estrema ne referesce „Alb.“ Nr. 21 asia:

„In clubulu nationalu dlu Alecsandru Romanu a fostu celu de antaiu, carele inca in lun'a lui Novembre an. tr. a reportatu, cumca d. Irányi, unu conducatoriu de frunte alu partitei maghiare de stang'a estrema, doresce seriosu si positivu o incercare de apropiare intre acea partita si intre clubulu deputatiloru nationali in cestiunea de nationalitate. Dupa acést'a dlu Dr. Al. Mocioni a adeveritu si intregitu reportulu dlui Romanu, spunendu ca corifeii acelei partite maghiare doresc ca clubulu nostru se emita din senulu seu cativa membri, cari intruninduse in comisiune mista cu alti membri, pe cari ii va emite clubulu maghiaru, se incerce a combiná una programa nationala comuna.

Cestiunea a fostu desbatuta, si in cea mai deplina armonia s'a decisu a primi invitatiunea partitei democratice ungaresci; éra de delegati din partea clubului nationalu s'au alesu dnii Dr. Iosifu Hodosiu, Dr. Miletics si Dr. Al. Mocioni, recomandandulise de base a combinationiloru „Proiectulu deputatiloru nationali in caus'a de nationalitate.“

Din partea clubului ungurescu acestu pasu alu clubului nostru a fostu salutatu cu multa cordialitate, emitenduse de acolo pentru atinsulu scopu dnii: Irányi, E. Simonyi, E. Kállay si Ios. Madarász. — Acesti domni au tienutu de atunci nenumerate conferintie, la cari luandu de base amintitulu proiectu de lege in caus'a nationalitatiloru, l'au desbatutu din punctu in punctu, din paragrafu in paragrafu, si — dupa cum se afirma, l'au primitu mai preste totu in partile sale esentiale. Pre catu comisiunea inaintá mai multu in opulu seu si se opintiá mai multu a ajunge resultatu, neodihn'a intr'asemenea mesura se observá in partea contraria loru; éra candu inainte cu dóue septemani resufla, ca combinationea a succesu, pre contrarii nostri dela potere ii cuprinse o adeverata furia! Suntemu convinsi, ca consecintiele au fostu si voru mai fi inca lungu timpu sentite pana in cele mai independarte parti locuite de romani. Fia inse, séu chiaru bine; ca-ci asia tocmai se dovedesce, cumca pasulu a fostu bunu, combinationea nimerita. — Este acum, cá combinationea, proiectulu comisiunei se se desbata si adópte in plenulu amboloru cluburi si apoi se se propuna si splice si natiunei maghiare si celoru nemaghiare. De aici incolo — vomu vedé.

Nóa, marturisimu, ca nici candu nu ni ar' fi trecutu prin capu, se punemu vr'unu pré mare pondu pre acésta combinatiune séu incercare; iritatiunea inse cea mare a contrariloru, svercolirea si apucaturile loru pre facia si in ascunsu, ne facu se indemnamu la inaintare resoluta totu mai departe pe calea inceputa. Pre dnii deputati nationali se nu i confunde si descuragieze nemic'a in lupt'a loru politica; fia ei convinsi, ca simpathiele si increderea natiunei li urma pre tóte calile, ori cate voru incercá ei in folosulu causei nationale. Si cine altulu ar' poté fi mai multu chiamatu si calificatu, mai competinte decatu ei, de a alege calile cele bune?! —

Limb'a neutra, cá diplomatica in legislatiune si intre oficia are dreptu istoricu, numai pe lunga reprimirea acesteia cá oficiale incape alta pertractare despre limba prin comitate si scoli. Altfeliu orce pactare e pentru nationalitate periculósa, privindu la legile maghiarisatórie si mazere 'n pariete. —

## Dela diet'a Ungarici.

In siedinti'a din 31 Martiu dupa unele curente se pertracta modificarea facuta de tabl'a magnatiloru in proiectulu de lege despre infiintiarea curtii de comptabilitate si la votare se respinge modificarile tablei magn, privitórie la alegerile din partea dietei a trei individi, dintre cari unulu lu numesce Mai. Sa de presiedinte, nevrendu camera a da influinti'a si tablei magnatiloru la alegere.

In siedinti'a din 1 Aprile face interpelare Paulini-Toth, ca de ce se cere contributiune de ecuivalentu si de pe pasiunea ce se tiene de posesiunea urbariale din comitatulu slovacu Turotiu; si de ce negutiatorii de acolo suntu siliti a solví contributiune si in strainatate si si acasa?

**Dr. Iosifu Hodosiu** interpeléza pe min. de interne, care e bolnavu, déca are cunoscientia, ca unii amploiati anume L. Sipos in com. Clusiului din Transilvani'a folosescu in modu detestabilu pedéps'a trupésca, si déca are de cugetu a face se inceteze acestu barbarismu? Mai departe interpeléza pe min. de interne, déca are de cugetu si anume candu, a respunde la interpelatiunea, ce i a adresatu-o in 18 Dec. 1869 in caus'a numerarei populatiunei Ungariei, ca adica insemnáse-va si nationalitatea populatiunei; si din ce causa l'a lasatu atata timpu fara respunsu?

In fine se da min. de finantia absolutoriu pentru manipularea cu averea statului pe anii 1867—8.

**Vien'a** 31 Martiu. (Capetu in Nr. tr.) Este de insemnatu, ca polonii — trei la numeru — s'au abtienutu dela votare si ca membrii din stang'a estrema cu Rechbauer in frunte au votatu contra trecerei la ordinea dilei. Rechbauer, care inca propuse unu emendamentu mai favorabile

si mai prudinte, si Kuranda s'au incercatu indesiertu a arată, ca este nedemnu de comitetu a face nesce concesiuni fara valóre, cari nu potu se multiumésca tiér'a, cu catu mai multu a trece la ordinea dilei, ca acést'a procedere nu este conforma cu promisiunile facute in adresa catra tronu; cu tóte acestea maioritatea au aflatu de bine a pronunciá unu verdictu asupra acestei cestiuni, care va produce efectulu celu mai deprimetoriu in Galiti'a si ale carui urmari nu se potu calculá inainte. Impresiunea deprimetória, ce au facutu acést'a decisiune, asupra deputatiloru poloni, cari pana acum mai aveau inca speranti'a a-si vedé pretensiunile baremu in parte realisate, ne o potemu inchipuí. Intru acea di se si intrunirea polonii pentru a se contielege despre conduit'a, ce ar' avé se urmeze pentru viitoriu in casulu, candu sórtea resolutiunei va fi in asemenea condemnata si in plenulu senatului imperiale. Remanerea poloniloru mai departe in senatulu imperiale este una cestiune a momentului; in tóta diu'a se astépta esirea poloniloru din senatulu imperiale si nu este indoiéla, ca loru le voru urmá si slovenii si prin acea parlamentulu devine afara de posibilitatea unei actiuni legale.

Astfeliu in decursu de 8 dile amu avé se inregistramu dóue evenimente de mare insemnatate pentru politic'a si potemu dice pentru viitoriulu Cislaitaniei: demisiunea lui Giskra, care in tóta diu'a -si astépta passorulu de la Pest'a si verdictulu de asupra. Singuru aceste evenimente si consecintiele, ce amenintia a erumpe in celu mai scurtu timpu, suntu suficiente a converti pre barbatii de statu ai Austriei la confesiunea, ca una reconstructiune radicale si temeinica a Austriei, fara consideratiunea nationalitatiloru, a acestoru factori eminenti ai statului modernu, este imposibile.

Este dar' una datorintia principale a tuturoru nationalitatiloru, cá apretiuindu starea caotica, pre langa folosirea celoru mai intensive si eficace midiuloce a se scóte insu-si din nestabilitatea unei situatiuni, care deprimu multu progresulu popóreloru prin acea, ca nutresce pana in estremu pasiunile politice spre ruinarea loru si a intereseloru celoru mai vitali. Noi, din partene, déca nu ne insielamu in nóu'a situatiune creata si déca espresiunile, ce cav. Grocholsky au datu la protocolu, nu suntu inspiratiunea momentului, ci ratiocinitiu convingeriloru sale, speramu, ca caus'a nationalitatiloru apasate, folosinduse momentulu potrivitu, póte face tocma acum celu mai fructiferu pasiu spre salute.

**P. S.** Prin **esirea poloniloru,** care a urmatu astadi, situatiunea critica si-au ajunsu culmea. Ablegatii poloni decisera eri in una siedintia a clubului, care dură pana tardiu nóptea, a esí din senatulu imperiale. Ei -si depusera mandatele de ablegati ai senatului imperiale in man'a maresialului tierei, a principelui Sapieha, pre cale telegrafica.

In dechiaratiunea adresata casei deputatiloru dicu, ca ei nu mai potu remané in senatu, in care „maioritatea representatiunei si regimulu ingrigiti pentru interesele politice singuru ale unui poporu a inaltiatu la unu sistemu de guberare neconcerea amplificarei autonomiei, care o pretindu singuratecele tieri", apoi accentuéza, cumca „sistemulu acest'a nu póte duce la pace, ci la lupte veeminte intre nationalitatile monarchiei si in urma séu la despotismu séu la ruinarea imperiului". De poloni se alipira **deputatii bucovineni,** slovenii, istrianii si triestinii, cari asemenea prin una dechiaratiune categorica — si arata esirea loru din senatulu imperiale, fiinduca „cas'a prin votulu ei a-supra propunerei br. Petrino in siedinti'a din 20 Februariu, s'a espresu, cumca nu póte luá in consideratiune propunerile, care tientescu la una cointielegere a tuturoru tieriloru si nationalitatiloru si care prin urmare tindu la una constituire durabile a imperiului", fiinduca mai incolo, „prin pasirea in desbatere a unui proiectu de lege, privitoriu la alegeri in senatulu imperiale, cas'a are de cugetu, a alteră dreptulu celu mai importante alu tieriloru fara conlucrarea loru, parasescu inalt'a casa reservandu-si justificarea acestei procederi facia cu diet'a".

Nici unulu dintre deputatii, cari au esitu, n'au fostu astadi la siedinti'a senatului imperiale; numerulu intregu alu acestora face 48 si adica: 36 poloni, 12 triestini, istriani si bucovineni. Cinci deputati poloni, cari de presente suntu absenti, s'au incunoscintiatu despre acestu pasu alu clubului prin depesie. — p —.

---

— „Der Osten" primesce din Pest'a urmatóri'a impartasire plina de importantia:

„Esirea tuturoru deputatiloru negermani din senatulu imperiale din Vien'a a facutu o impresiune ne spusu de mare asupra deputatiloru serbi si romani din diet'a Pestei. De multu au si ei de cugetu a esi ér' in corpore din dieta, inse inca totu nu s'au mai pututu decide la pasulu acest'a. Acum inse se va cóce si acést'a resolvare si adica asia, ca voru propune in dieta proiectulu unei legi de nationalitate si de cumva maghiarii lu voru respinge, ei voru parasí diet'a in corpore" (sic!). Ce voru intreprinde nationalii apoi mai incolo si cu ce prospecte evenimentele voru dovedi. —

Dechiaratiunile deputatiloru nationali in senatulu imperiale date si cetite in siedinti'a din **31** Martiu.

Inaltu presidiu alu camerei deputatiloru!

Pertractarile inaltei camere cu ocasiunea desbaterei adresei, si memorandulu publicatu cu pucinu mai inainte alu acelora membrii ai regimului, cari remasesera la carma, trebuira se convinga pe subscrisii, cumca maioritatea representantii imperiale si regimulu, condusu de o ingrigire fricósa pentru interesele politice ale unei singure rase de poporu, sub stéma, ca tiene taro si cu credintia de constitutiune, au redicatu formalminte la sistema de regimu negatiunea de autonomi'a tieriloru singurite la care nisuescu.

Si acele largiri, care ei singuri le recunoscura, ca se potu concede in unele casuri in forma de esceptiune si conditionatu, vréu cá se se privésca numai cá unu sacrificiu adusu din partea imperiului.

Cumca sistemulu acesta, in locu se conduca la pace si cointielegere, totu numai intiesce si aspresce lupt'a intre nationalitatile monarchiei, si ca in fine trebuie se aduca séu despotismu séu starea de neputintia a imperiului, acésta au vediutu-o pre bine subscrisii, a trebuitu dara cá subscrisii se-si faca intrebarea, déca li se cuvine a luá parte si mai incolo la lucrarile inaltei camere a deputatiloru facia cu acestu sistemu de nou inauguratu alu regimului? Cu tóte aceste, privindu subscrisii, ca legea despre intregirea armatei inca nu e decisa, si bugetulu nevotatu, si cumca esirea loru din senatu — intre astfeliu de impregiurari — póte ar' impedecá mersulu regulatu alu administratiunei in aceste dóue cestiuni de viétia, asta impregiurare ii facé se mai persevereze. Sub timpulu acesta tóte incercarile subscrisilorru de a revocá acésta directiune stricatiósa, remasera fara resultatu.

Resultatele consultariloru comisiunei asupra dorintieloru, propuse de catra diet'a galitiana in form'a legale, dedera numai una nóua dovada, cumca pe langa **acestu sistemu de regimu nu se mai póte sperá multiumirea popóreloru** Austriei in cerintiele loru de a li se largí autonomi'a. Din contra fórte adesecri se a aratatu nisuinti'a a augustá chiaru si autonomi'a constitutionalminte garantata regateloru si tieriloru, si acésta nisuintia s'a vediutu pre espresiva in propositiunile de curundu facute despre alegerile de nevoia.

Acuma privintiele ce ne au retienutu au disparutu; deci urmamu convingerei si pentru a garanta dietei galitiane deplina libertate pentru viitoriu, depunemu astadi mandatele nóstre cá deputati ai senatului imperiale in manele maresialului provincialu alu Galitiei.

Rugandune de inaltulu presidiu a aduce dechiaratiunea acesta la cunoscinti'a inaltei camere a deputatiloru, remanemu cu céa mai distinsa stima

Vien'a 31 Martiu 1870; subscrisi Dr. Casimiru cav. de Grocholsky dimpreuna cu alti 29 deputati galitiani. —

Adres'a lui br. Petrino cu alti 11 sloveni, triestini, goriciani si istriani:

Inalta casa a deputatiloru senatului imperialu!

Dupace inalt'a casa prin votulu asupra propunerei deputatului Petrino in siedinti'a din 11 Februariu a. c. a dechiaratu, cumca nu e aplecata nici macaru a lua in consideratiune propuneri, cari se intentionieze cointielegerea tuturoru tieriloru si nationalitatiloru si se tienteze la constituirea durabile a imperiului;

de órace mai incolo cas'a, intrandu in desbaterea proiectului de lege privitoriu la intregirea §-lui 7 alu legei fundamentale despre representanti'a imperiale (care cumca se va face, din tóte precedentiele nu se mai póte trage la indoiéla) stá gata a alteră celu mai importantu dreptu alu dieteloru, fara conlucrarea loru, prin urmare a parasí terenulu legale, subscrisii dechiara, cumca despre o parte nu potu asteptá nici unu resultatu din ulterior'a loru activitate in senatulu imp., de alta parte numai prin acestu pasu impedeca crearea unui prejudeciu pentru drepturile cele nedubitate ale dieteloru loru, ca nu voru mai luá parte la lucrarile ulterióre ale casei, reservandu-si a-si justificá pasulu acesta facia cu dietele. Vien'a 31 Martiu 1870. —

„Osten scria, ca contele Beust vrea in Maiu séu Iuniu a invitá pe liberalii cei mai alesi ai tuturoru nationalitatiloru din Vien'a spre a se consultá cu ei. —

---

**Vien'a** 4 Aprile. (La situatiune in Cislaitani'a etc. Catastrof'a parlamentaria, esirea poloniloru, sloveniloru etc. din senatulu imperiale, fara indoiéla celu mai importantu evenimentu politicu din septeman'a trecuta, au urmatu pe neasteptate atatu de rapide, incatu au produsu una perplesitate generale. Ministrii si ablegatii — adusi la resonementu — trebuiea a-si pune intrebarea, ca ce este acum de facutu? Servitorii tramisi in tóte partile capitalei au adunatu in fine atati'a ablegati, cati se cerura pentru votarea legale. Astfeliu senatulu imperiale, acestu „parlamentu trunchiatu" in sensulu celu mai eminente, -si continua siedintiele regulatu. Regimulu cisla itanu si conte Beust, care cu una di mai inainte se dechiará, ca pune multu pe **parlamentarismu si germanismu,** acum dispunu asupra unui parlamentu esclusiv germanu, care — dupa cum este compusu, — nici decum nu póte pretinde pucinu sine, ca representa suveranitatea poporului, pentru ca afara de pucini posesori mari si advocati, multimea este recrutata din amploiati de statu sub influinti'a celoru mai marsiave aparate de corumpere din partea regimului, apoi mai sunte pucini, fórte pucini preoti, cari pentru portarea loru leala drépta recompensa nu -si apromitu mai pucinu decatu — mitr'a si toiagiulu; asia Galiti'a este representata prin unu singuru ablegatu preotu, unu unicu ecsemplariu in felulu seu, pre care convingerea lu mai lasa a merge pre catu se póte cu regimulu. Din fericire acést'a nu va dură multu.

Beust si ministru pres. Hasner au calatoritu la Bud'a, pentru a reportá corónei despre decisiunile consiliului ministeriale, care a urmatu indata dupa esirea opusetiunei din parlamentu, si a face nóue propuneri facia cu nóu'a situatiune, care se dice, ca suntu: disolvarea senatului imperiale si a dieteloru, a caroru ablegati au parasitu senatulu imperiale.

Eri, domineca, *min. pres.* Hasner s'au reintorsu si au si convocatu, pre cale telegrafica, unu consiliu ministeriale, fara indoiéla pentru a se consultá despre intentiunile corónei. In cercurile deputatiloru au petrunsu si prevaléza parerea, cumca corón'a — folosinduse de drepturile si — are de cugetu cá dupa votarea bugetului se disolveze senatulu imperiale dimpreuna cu tóte dietele provinciale, pentru a face unu nou apelu la alegatori. Totuodata se vorbesce, ca cabinetulu Hasner se va retrage si se va inlocuí prin unu cabinetu Kellersperg-Potocki. Acést'a din urma faima nu amu aminutu-o, de nu cumva una impregiurare ar' face o in catuva adeverata; eri adica au sositu, in urm'a unei invitatiuni mai inalte, c. Potocki in Vien'a. Se póte cá combinatiunile si coniecturile, care se aducu in legatura cu invitatiunea acestei persóne, suntu resultatulu nesuintieloru barbatiloru de statu din Pest'a, care se ocupa de multu cu idea, de a vedea pre Potocki ministru-presiedinte in Cislaitani'a. Se dice chiaru, ca inainte de erumperea acestei crise imperiale se ar' fi facutu pertractari cu c. Potocki de a luá asupra-si formarea unui cabinetu nou; atunci inse ar' fi refusatu. Acum Alfred Potocki, va avea a ecsaminá situatiunea, care este fórte amenintiatórie, si va trebuí a se decide.

Déca acést'a scire se ar' adeveri si déca preste totu c. Potocki va luá asupra-si formarea unui cabinetu nou, atunci nu mai incape indoiéla, cumca Potocki, credintiosu convingeriloru sale depusa in memorandulu minositatii ministeriale, se va intrepune pentru unu cabinetu, care ar' avé de programa atragerea tuturoru elementetoru constitutionale si a acelor'a, care astadi lupta afara de constitutiunea din Decembre, la una actiune parlamentarie comuna si va inaugurá unu regimentu, care face pósibile, cá tóte partitele si tóte nationalitatile se iè parte activa la regenerarea statului. In casulu acest'a una straformare radicala a constitutiunei din Decembre pre basa principiului (qua) federalisticu este nu numai probabile, dar' potemu dice inevitabile.

Pre astadi se astépta sosirea imperatorelui din Pest'a, care va presidá numai decatu unui consiliu ministeriale si va hotarí cele de lipsa facia cu acést'a situatiune critica. Se vorbesce chiaru, ca cabinetulu intregu -si va dá demisiunea. La acé-

st'a resolutiune a cabinetului contribue cu deosebire primirea rece de care a avutu parte Hasnér in Pest'a. Calatori'a lui Hasner in Pest'a se dice, ca a fostu fara resultatu si ca Mai. Sa nu s'a invoitu a disolvá dietele cele acum nepresentate in senatulu imperiale, ci din contra a apelá inca odata la popóra si tieri prin una alegere nóua in diete si in senatulu imperiale.

In cercurile politice din Vien'a se astepta cu incordare in totu momentulu demisionarea cabinetului, care si-au perdutu simpathi'a chiaru in poporulu germanu prin acea, ca si-au documentatu de splendidu necapacitatea de a guberná. Ministrii insi simtiescu, ca le lipsesce popularitatea si simpathi'a poporului si suntu fórte deprimati. Sub'a ceste impregiurari candidatur'a lui Alfred Potocki castiga totu mai multu terenu si insemnatate; din Galiti'a sosescu continuu reporturi despre solemnele primiri, de care au avutu parte ablegatii reintorsi. In Lemberg se facu iluminatiune si conductu de facle in onórea ablegatiloru.

Dupa acést'a espunere a situatiunei ne luamu libertatea a adresá catova cuvinte poporului romanu si cu deosebire inteligentii din Transilvani'a. Crisea imperiale produsa prin energic'a portare a opusetiunei nationale din Cisla itani'a a infrantu supremati'a germana (!) si preste pucinu se va inaltiá standartulu autonomicu federalistu. Federalismulu este periculu celu mai mare si pentru egemoni'a maghiara. Maghiariloru nu le place, insé n'au ce face. De acea ei se silescu a profitá catu mai multu si din acést'a nóua miscare in Cisla itani'a. Miscarea federalista produsa prin portarea energica a natiuniloru cislaitane se va margini deocamdata intre granitiele Austriei. Nici cechii, nici polonii, nici slovenii nu cugeta acum la alt'a, decatu la pielea si viitoriulu loru propriu. De acea de sene se intielege, ca déca este, ca si popórele Ungariei se-si recastige dreptarile sale, ele nu trebuie se stè cu manele in sinu, ci se continue cu energia lupt'a constitutionale. Opiniunea publica astépta deci viétia, miscare si manifestatiune nationale — pe cale legale; natiunea, care nu va sci aratá asemenea resultate, nu mai póte pretinde sprijinirea ei. De acea inteligentí'a transilvana, credemu, ca nu se va culca pre laurele programei, facute in Turd'a, ci o va duce catu mai curundu in asteptat'a indeplinire. — — p —.

## Cronica esterna.

ROMANI'A. Astadata avemu a reportá de lunga Dembovitz'a, apa dulce, cumca camer'a -si va continua lucrarile pana catra finea lui Aprile. Din interpelarea d. Gradisteanu si respunsulu d. primu ministru se vede, ca Candianu Popescu, redactorulu „Democratiei“ a fostu trasu inaintea tribunalului in Ploiesci, pentru unu articulu ce atinge persóna Domnitoriului, insé fù liberatu pentru a se incungiura o tavatura cu poporulu, care acursese in mare numeru; ministeriulu insé apromise, ca va cercetá órdinea de depunere in contra lui. — D. Vioreanu demisionandu din ministeriu e inlocuitu de Lahovari cá min. de justitia. —

— **„Vocea Oltului“**, diurn. nou aparutu in Craiov'a, in Oltesi'a, patri'a, care nascé pe Mihaiu eroulu si pe Tudoru Vladimirescu, restauratorii vietiei romanismului, fundata de o reuniune de proprietari, arendatori, comercianti profesori, are una programa de sarutatu, care suna asia:

Program'a este:

„Instructiunea poporului.

„Descentralisarea.

„Inflorirea comerciului si-a agriculturei romane.

„Crearea unei industrii nationale.

„Stavilirea invasiunei evreiloru si vindecarea acestui reu economicu.

„Romanisarea gureloru Dunarei.

„Armarea tierei.

„Apararea romanismului si in Daci'a lui Traianu si in Daci'a Aureliana.

„Mantienerea autonomiei statului romanu in contra pretensiuniloru otomane, si resolverea in sensulu completei nóstre independintie a cestiunei tributului; recunóscerea statului romanu dreptulu de a incheiá cá statu suveranu conventiuni, tractate de orice natura directu cu celelalte state.

„Abolirea jurisdictiunei consulare si respingerea ingerintiei diplomatice in afacerile tierei.

„Apararea interesseloru materiale ale Olteniei.

„Sume considerabile s'au pusu la dispositiunea diuariului, pentru apararea acestei programe. Cu concursulu simpaticu alu Olteniloru, speramu in curendu se punemu diuariulu nostru in positiune de a corespunde dorintiei si asteptarei amiciloru nostri. Voimu se facemu dintr'ensulu nu numai o tribuna, dara si o catedra.“

Salutamu acestu diurnale cá pe unu campionu alu romanismului si i dorimu progresu, cá se devina „Vocea Romanismului“, ca program'a-i pretende acésta. Viétia lunga! Resultate corespundietórie programei! —

Se pare, ca o reactiune europeana lucra cu totuadinsulu a readuce sistemulu de gubernare personale, séu absolutistica. Se crede, ca si ministeriulu Ollivier-Daru a finitu cu probele sale. Eca, ca, pre candu in Rom'a se lucra pentru infalibilitate, in Europ'a politica se deóchia sistem'a constitutionale prin diferintiele, neintielegerile si portirile nedumerite intre partit'a democratica si reactionaria, nepotenduse inca consolidá sistemulu egalitariu democratu aprobatu de toti pentru una buna gubernare! — Petru Bonaparte fù liberatu, dar' imperatiulu fù provóca a parasí Franci'a. —

In Itali'a prorupsera cam cu multa seriositate nesce turburari, cá nesce rondunele ale unei revolutiuni mari republicane, care inse fura nadusite indata de catra gubernu; cam intocma se intemplá si in Rusi'a. —

## Varietati.

INSCIENTIARE.

Din delegatiunea verbale a domnului doctoru de jure si advocatu provinciale Ioane Ratiu dela Turd'a cá membru, si colectoriu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, subscrisulu spre constituirea comitetului despartiementale, respectivmente sub-comitetului de Turd'a alu numitei Asociatiuni, -si iea prin acést'a prea placuta volia pre 2/14 Maiu a. c. 10 óre matutine a invitá la residinti'a sa in Turd'a pe toti membrii Asociatiunei romane amentite inteligenti'a romana, si pre fruntasii romani din comitatulu Turdei de diosu si scaunulu Ariesiului. —

Turd'a 5 Aprile 1870.

Iacobu Lugosianu m/p.,
protopopu romanu.

— Duminec'a viit. sér'a la 8 óre voru produce aici diletantii romani dóue piese teatrale: **„Creditorii“**, comedia intr'unu actu de Vasilie Alesandri si **„Fermeculu amorului“**, opereta in unu actu de Adolfu Müller, tradusa de Dr. N. Popu. Ne potemu gratulá de activitatea cea neobosita a dduloru iniciatori in artile frumóse, care totuodata propaga si iubirea virtutii si detestarea vitiului desvoltandu si simtiulu nationale. —

— **Sieserii** cei vechi de argintu, cari se scotu din cerculare, se primescu pe la cassele publice in pretiulu loru intregu inse numai pana in finea lui Iuniu c. n. —

— **Elementele de istoria si geografia** pentru clasele gimnasiali si reali inferiére de Dr. Nicolau Popu, profesore la gimnasiulu romanu din Brasiovu. Evulu vechiu. Brasiovu. Provediatur'a autorelui, tipogr. Römer et Kamner. 1870. Acestu opsioru, redactatu si compusu catu se póte de corespundiatoriu pentru susu numitele clase, se recomanda singuru prin metodulu celu avantagiosu, aforisticu. Incependu dela ochiulu istoriei politice, adica cu prospectulu geografieu alu tieriloru cuprinde opulu, prelunga istoria cronologice prescurtata, si datele momentóse din cultur'a popóreloru. Ce mai remane de doritu e unic'a rogare, cá domnulu autore profesoru de istoria se ne mai provédia numitele clase si cu continuarea istoriei din urmatóriele vécuri, in acestu metodu si cu stilu intocma de gurgatoriu si usioru. —

— **Vechi'a metropolia ortodoxa romana** a Transilvaniei, suprimerea si restaurarea ei de protosincelulu etc. Nicolau Popea, opu dedicatu metropolitului si conlucratoriloru la restaurarea ei, esitu la lumina, dupa cum se scrie prin diurnale, cuprinde trecutulu, suferintiele si o multime de acte besericesci nationali. —

## Pentru Tofaleni.

O. D. Petru Rusu, preutu romanu gr. un. in Nicul'a, tramite cu datu 31 Martiu 18 fl. m. a. dela urmatorii contribuitori pe sém'a Tofaleniloru, spre a se tramite la comitetulu respectiv din Muresiu-Osiorheiu:

a) Din Nicul'a:

DD. Ioane Tamasiu 1 fl., Gavrilu Popu cantore 1 fl., Vasiliu Tamasiu 50 cr., Ioane Bruchentalu jun. 50 cr., Gavriliu Cupica 30 cr., Todoru Popu curatore prim. 1 fl., Ioane Pavelu a Fichi 50 cr., Dumitru Vaida 40 cr., Gavriliu Butuza 50 cr., Iulisca Butuza 50 cr., Todoru Ciforu 20 cr., dn'a An'a Cupsia 1 fl., Simeone Bodanu 1 fl., Grigoriu Pasca 1 fl., Iulisca Cupsia 50 cr., Todoru Sacaciu 10 cr., Andreiu Vaida 20 cr., Vasiliu Pasca 20 cr., An'a Maurer israelita 50 cr., beseric'a gr. cat. din locu 1 fl., subscrisulu 1 fl.

b) Din San-Martinu:

DD. Ioane Mezei cantoru gr. cat. 1 fl., Petru Rusu economu 50 cr., Varga János 20 cr., Vla Laji 40 cr., Vintze Janko 50 cr., Fejér István povetiuitoru cartii fund. 1 fl. 50 cr., Veres Laji scriitoriu cartiloru fund. 1 fl. In sum'a 18 fl. v. a.


Nr. 809—1870. 3—3

## Concursu.

Pentru suplenirea posturiloru de notari comunali devenite vacanti in urmatóriele statiuni se escrie concursu pana la 30 Aprile 1870, si adica:

1. Notariatulu Cartisioreloru pentru Cartisior'a oprana si strezana apoi Arpasiulu superiére cu salariu in bani 240 fl. si cortelu liberu in cartisior'a strezana cá statiune.

2. Notariatulu Sascioriloru impreunatu cu comunele Netotu, Sevestrenii, Iasii si Urezulu cu salariu in bani 300 fl. v. a. si cortelu liberu dela comunitatea statiunaria.

3. Notariatulu Ilieniloru cuprindiendu inca comunele Riusioriulu, Ersenii si Margineniu cu salariu in parati 300 fl. si cortelu liberu in statiune.

Concernentii la este posturi voru asterne suplicele scrise de propri'a mana la oficiolatulu districtuale in Fagarasiu pana la terminulu de susu, si voru documentá moralitatea, studiale, prac's'a si cunosciinti'a limbeloru patriotice, apoi voru aratá etatea si comoratiunea, precum si déca suntu apleati a primi in casu postulu celu mai pucinu salarisatu nealegundose aire.

Juristii si maturisatii suntu scutiti de ecsamenu, éra alti concurenti se voru ecsaminá prin una comisiune districtuale pana a nu intrá in postu.

Din siediuti'a oficiolatului districtuale.

Fagarasiu 23 Martiu 1870.

Dragosianu m/p.,
v.-capitanu.

## A. Schwarze et Bartha,

**platf'a Nr. 16,**

recomenda cumparatoriloru (musteriiloru) sei si onoratului publicu

**materie de primavéra**

de cele mai nóue din laintru si din tieri straine, intr'o cuantitate avuta, pe alesu, cu pretiurile cele mai moderate.

Pentru pregatirea si efectuarea solida si curenda a totu felielu de vesmente de specialitatea croitoriei se va purta, cá si pana acuma, cea mai mare grigia. 3—6


## CURSURILE

la bursa in 8 Aprile 1870 sta asia:

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Galbini imperatesci | — | — | 5 fl. 85 | cr. | v. a. |
| Augsburg | — | — | 120 . 65 | . | . |
| Londoo | — | — | 123 . 90 | . | . |
| Imprumutulu nationalu | — | 69 | . 95 | . | . |
| Obligatiile metalice vechi de 5% | | 60 | . 70 | . | . |
| Obligatiunile rurale ungare | | 78 | . 50 | . | . |
| „ „ temesiane | | 77 | . 50 | . | . |
| „ „ transilvane | | 75 | . 50 | . | . |
| „ „ croato-slav. | | 83 | . 50 | . | . |
| Actiunile bancei | — | 718 | . — | . | . |
| „ creditolui | — | 259 | . 70 | . | . |


Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiu HENRICU.